

Resultat af Dækrazzia 2014

Rådet for Større Dæksikkerhed

FDM · Teknologisk Institut · Fabrikantforeningen for Regummierede Dæk
Rigspolitiet · Dækimportørforeningen · Dæk Specialisternes Landsforening

Indhold

Sammenfatning	3
Formål	4
Baggrund	4
Risici	4
Mønsterdybde	4
Luftryk	5
Vinterdæk i lun årstid	5
Nordisk forbillede	5
Dækrazzia i Danmark	5
Gennemførelse	6
Resultat	7
Føreres køn og alder	7
Slidte dæk	7
Bevidsthed om dæktilstand	9
Ulovlig mønsterdybde	11
Middelmønsterdybde på det mest slidte dæk	13
Kontrol af luftryk	15
Flade eller næsten flade dæk	17
Vinterdæk i lun årstid	19
Forskelle hvis føreren ejer bilen eller ej	21

Sammenfatning

- 22 procent af de undersøgte biler havde mindst ét dæk med 3 mm eller mindre mønsterdybde.
Såfremt denne andel er udtryk for den generelle tilstand på person- og varebiler i hele landet, betyder det, at næsten 600.000 biler kører på de danske veje med mønsterdybde på 3 mm eller mindre.
- Af dem som havde mindst ét slidt dæk, bedømte hovedparten selv, at deres dæk var tilfredsstillende eller gode. 82 procent var uvidende om, at de kørte på slidte dæk.
- En større andel af kvinder kører med mindst ét slidt dæk (3 mm eller mindre mønsterdybde) uden at vide det i sammenligning med mandlige bilister.
- 3 procent af alle undersøgte biler havde mindst ét ulovligt dæk (under 1,6 mm mønsterdybde).
- Middelmønsterdybden på det mest slidte dæk på de undersøgte biler var 4,2 mm.
- To ud af tre udspurgte førere (66 procent) havde ikke kontrolleret lufttrykket i dækkene den seneste måned eller vidste ikke hvornår det sidst var gjort.
- Kvindelige bilister havde generelt dårligere styr på lufttrykket end mandlige bilister.
- Hver ottende bil (12 procent) havde mindst ét dæk med så lavt lufttryk, at det kan sammenlignes med punktering eller grænsen til punktering (1,6 bar eller mindre).
- 15 procent af alle undersøgte biler havde 0,5 bar eller mere i forskel i lufttryk på samme aksel.
- 18 procent af alle undersøgte biler kørte på vinterdæk i september måned.
- Danmarks tredje Dækrazzia blev gennemført i september 2014. I alt blev 1.555 personbiler og 379 varebiler kontrolleret i syv politikredse.
- Efter politiets ordinære trafikkontrol tilbydes bilisten en frivillig måling af dækkenes lufttryk og mønsterdybde, samt at modtage information om lufttrykkets og mønsterdybdens betydning af sikkerhed og miljø.
- Bag Dækrazzia-kampagnen står Rådet for Større Dæksikkerhed som består af Rigspolitiet, FDM, Teknologisk Institut, Dækimportørforeningen, Fabrikantforeningen for Regummierede Dæk samt Dæk Specialisternes Landsforening.

Formål

Formålet med Dækrazzia kampagnen er, at øge bilisternes viden om mønsterdybdens betydning for trafiksikkerheden og om lufttrykkets betydning for trafiksikkerheden, miljøet og økonomien. Derudover er formålet, at minde bilisterne om deres ansvar for at holde øje med dækkenes tilstand.

Resultatet af Dækrazzia anvendes til information omkring dæksikkerheden på de danske veje, samt som grundlag for fremtidige kampagner og til evaluering af udførte kampagner.

Baggrund

Risici

Når det gælder aktiv sikkerhed og undgå at en trafikulykke indtræffer, spiller gode dæk en afgørende rolle. Ifølge finske undersøgelser¹ spillede dæk en rolle i godt 14 procent af alle dødsulykker som indtræf i perioden 2000-2010. Den hyppigste årsag var slitage efterfulgt af forkert valg af dæktype til årstiden. Godt hver syvende dødsulykke med dæk som medvirkende faktor skyldtes forkert lufttryk.

Ved dødsulykker i Danmark i 2011 var dæktrykket forkert på 9 % af de implicerede køretøjer, og ligeledes på 9 % var mønsterdybden under det tilladte².

Mønsterdybde

Når dæk slides, øges risikoen for akvaplaning, idet evnen til at lede vand bort fra trædefladen bliver dårligere. Denne illustration³ viser vejkontakten ved 3 mm vand på kørebanen.

Monster- dybde Hastighed	Lovens min. krav 1,6 mm mønster	Halvslidt dæk 4 mm mønster	Nyt dæk 8 mm mønster
5 km/t	 100% vejkontakt	 100% vejkontakt	 100% vejkontakt
75 km/t	 16% vejkontakt	 58% vejkontakt	 74% vejkontakt
125 km/t	 6% vejkontakt	 11% vejkontakt	 47% vejkontakt

Luftryk

Med for lidt luftryk i dækkene bliver bilen svær at håndtere i en kritisk situation⁴. For lavt luftryk medvirker desuden til hurtigere slid end ellers samt øget brændstofforbrug. Derudover kan varmeudvikling grundet lavt luftryk være medvirkende årsag til risiko for punktering. Stor forskel i luftrykket på samme aksel kan bidrage til ustabilitet og gøre det svært at klare en undvigemanøvre eller pludselig nedbremsning.

Vinterdæk i lun årstid

Vinterdæks mønster og gummiblanding er særligt tilpasset kulde og vinterforhold. Når temperaturen stiger til over 7 grader⁵, er det tid til at skifte til sommerdæk, da det giver den bedste stabilitet og mindste slitage.

Nordisk forbillede

I Finland startede en tilsvarende kampagne tilbage i 1997, og i Sverige fulgte man efter i 2004. I begge lande har man haft gode erfaringer med Dækrazzia som har vist en positiv udvikling⁶ med hensyn til bilister der kører på slidte dæk.

Dækrazzia i Danmark

Rådet for Større Dæksikkerhed ønsker med Dækrazzia at sætte fokus på dæksikkerhed blandt bilisterne og gennemførte i maj 2012 for første gang Dækrazzia i Danmark. Efterfølgende har årlige Dækrazzia-kampagner fundet sted i det meste af landet.

Gennemførelse

I september 2014 gennemførtes Dækrazzia i syv politikredse. Efter politiets ordinære kontrol af kørekort, alkoholpromille, lygter etc. blev føreren tilbudt en kontrol af bilens dæk. Dækkontrollen var frivillig.

Totalt blev 1.934 person- og varebiler kontrolleret på 11 kontrolsteder.

Politikreds	2014				2013				2012			
	Kontrolleret	Personbiler	Varebiler	Kontrolsteder	Kontrolleret	Personbiler	Varebiler	Kontrolsteder	Kontrolleret	Personbiler	Varebiler	Kontrolsteder
Nordjylland	307	248	59	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Midt- og Vestjylland	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Østjylland	192	172	20	2	0	0	0	0	314	261	53	3
Sydøstjylland	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Syd- og Sønderjylland	339	255	84	1	443	322	121	1	383	322	61	5
Fyn	80	64	16	2	0	0	0	0	216	181	35	2
Sydsjælland, Lolland og Falster	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Midt- og Vestsjælland	275	203	72	2	305	240	65	2	0	0	0	0
Københavns Vestegn	432	344	88	2	306	258	48	2	847	709	138	7
København	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nordsjælland	309	269	40	1	297	237	60	2	341	271	70	3
Bornholm	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	1.934	1.555	379	11	1.351	1.057	294	7	2.101	1.744	357	20

Bilernes dæks mønsterdybde og lufttryk blev målt og noteret sammen med oplysninger om bilen var monteret med vinter- eller sommerdæk. Derudover noteredes bilens årgang, type (person- eller varebil) og nationalitet, førerens alder, køn og om føreren var ejer af bilen, samt førerens egen vurdering af dækkenes tilstand og hvornår hun/han senest havde kontrolleret dæktryk.

Resultat

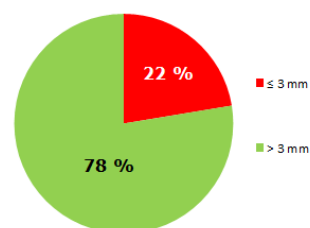
Førerens køn og alder

Af de kontrollerede biler var 36 procent ført af kvinder og 64 procent af mænd. Af bilerne som blev kontrolleret var 30 procent 10 år eller ældre, 30 procent var 5 til 9 år og 35 procent var nyere end 5 år.

Slidte dæk

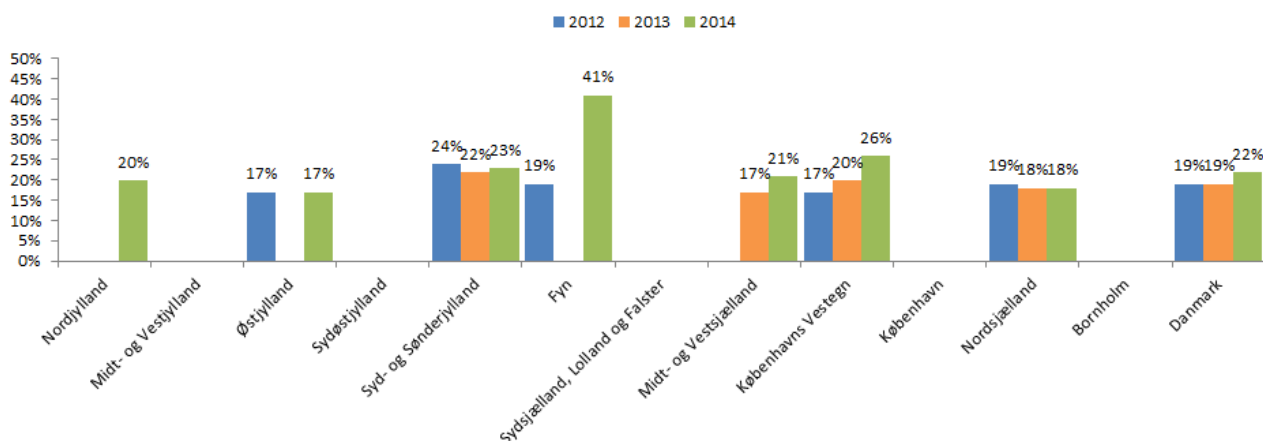
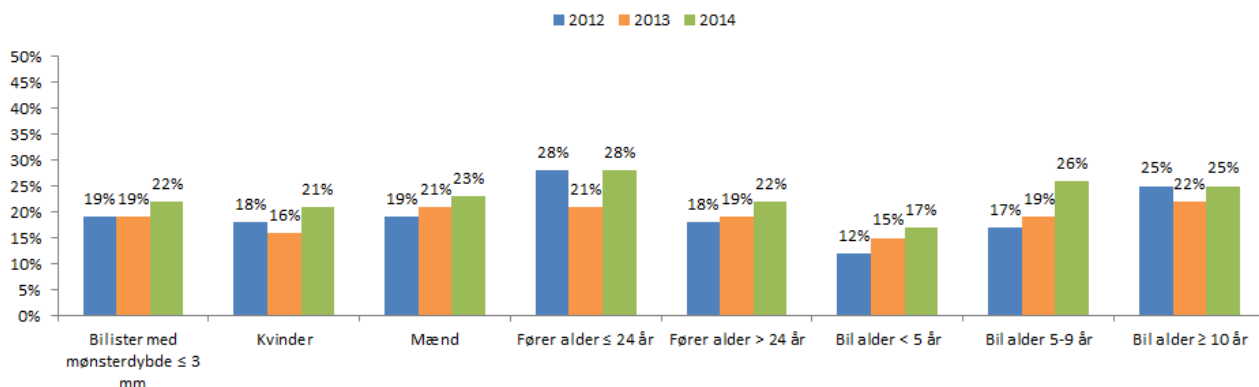
Dæk med en mønsterdybde på under 3 mm har betydeligt dårligere vejgreb på våd kørebane og større risiko for akvaplaning end dæk med dybere mønster.

22 procent af de undersøgte biler havde mindst ét dæk med 3 mm eller mindre mønsterdybde.

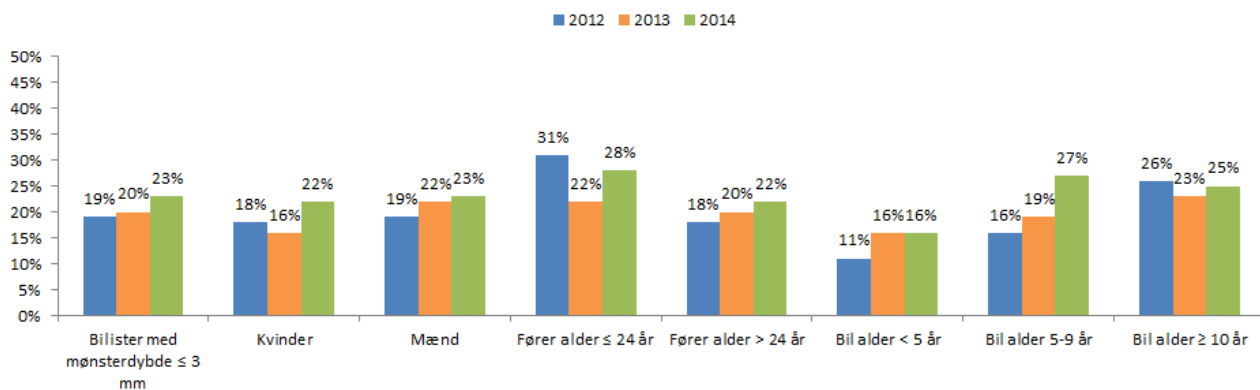

Såfremt denne andel er udtryk for den generelle tilstand på landsplan, svarer det til, at næsten 600.000 biler⁷ i Danmark kører med mindst ét dæk med en mønsterdybde på 3 mm eller mindre.

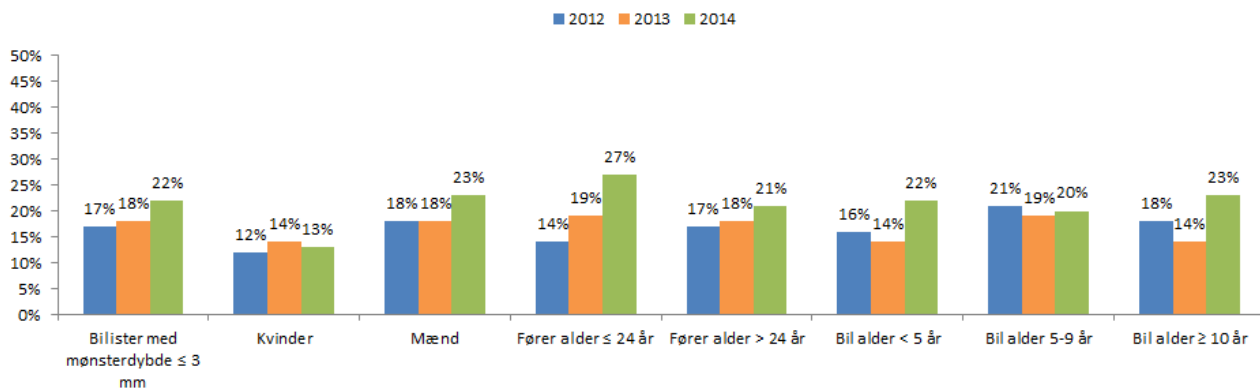
Samlet resultat:

Personbiler:

Varebiler:

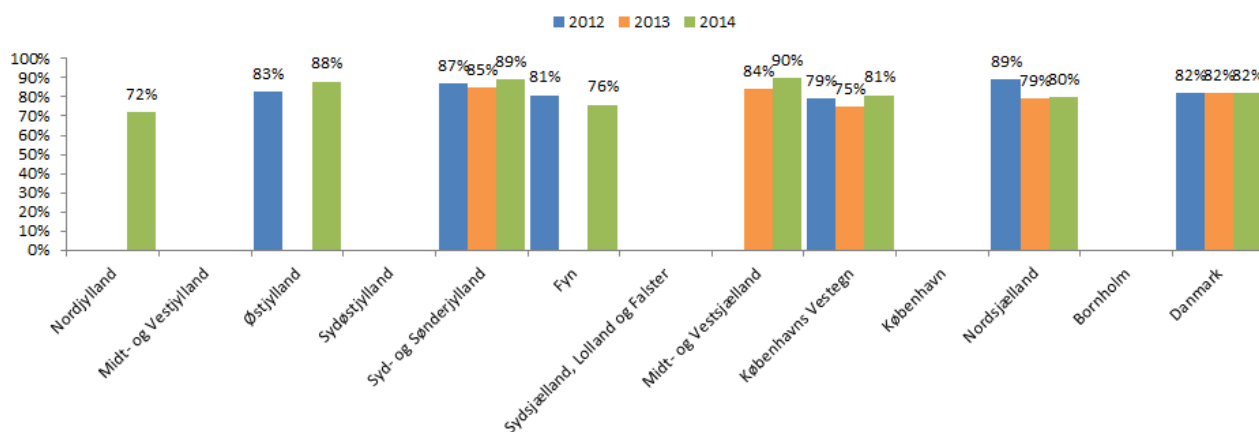
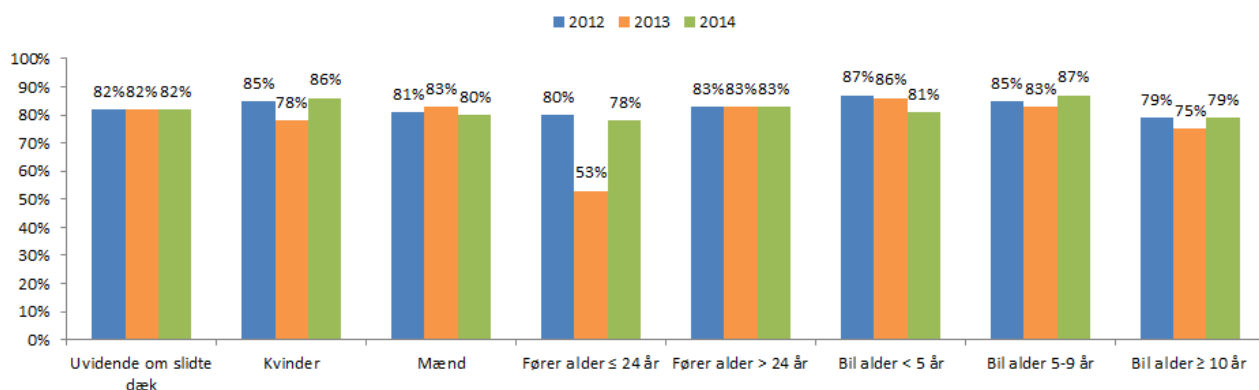

Bevidsthed om dæktilstand

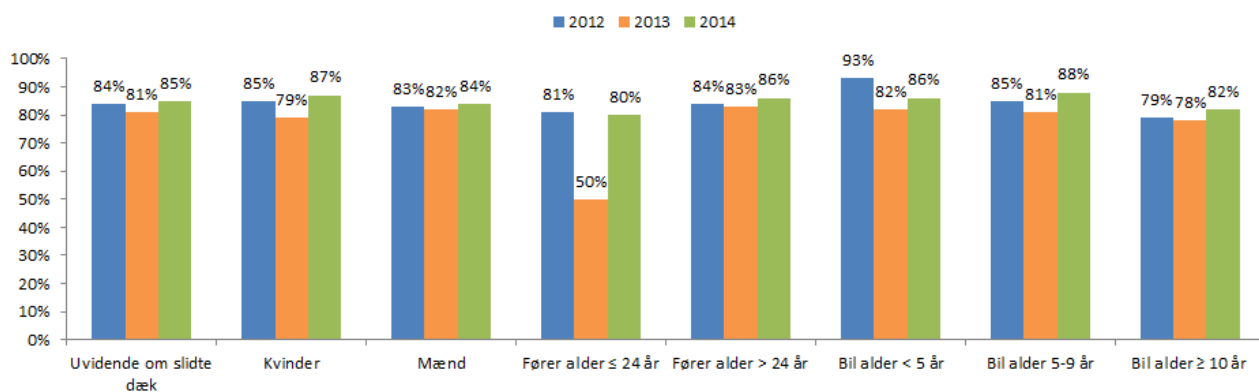
Bilisterne som blev standset i Dækrazzia blev bedt om selv at vurdere dækkenes tilstand med hensyn til mønsterdybde. Der kunne vælges mellem tre svarmuligheder; "dårlig" (3 mm eller mindre), "tilfredsstillende" (mellem 3 og 5 mm) og "god" (5 mm eller mere).

Af dem som havde mindst ét dæk med 3 mm eller mindre mønsterdybde, var hele 82 procent uvidende om det og vurderede selv dæktilstanden som enten god eller tilfredsstillende.

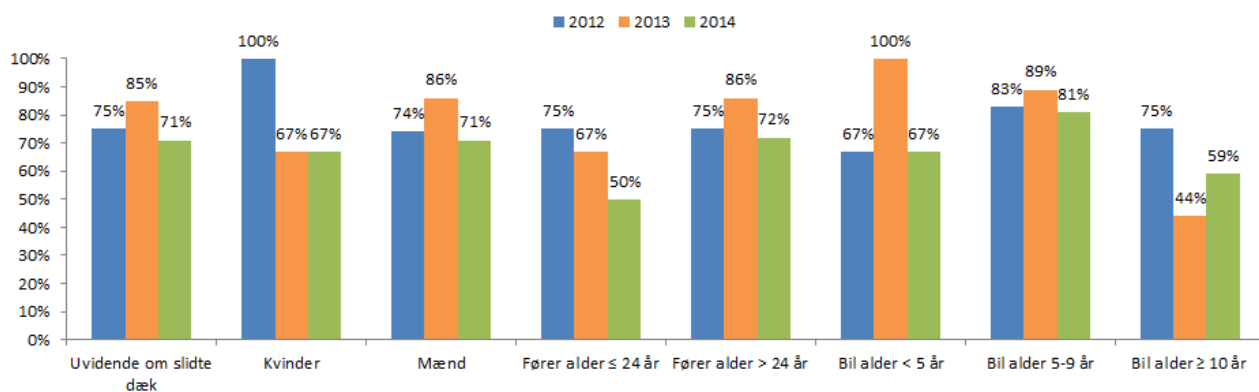
Samlet resultat:

Personbiler:

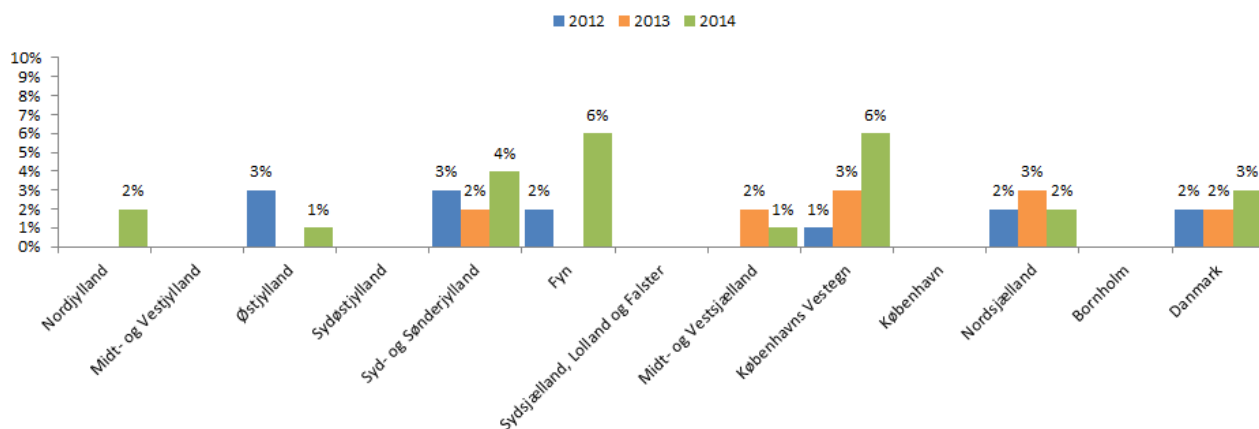
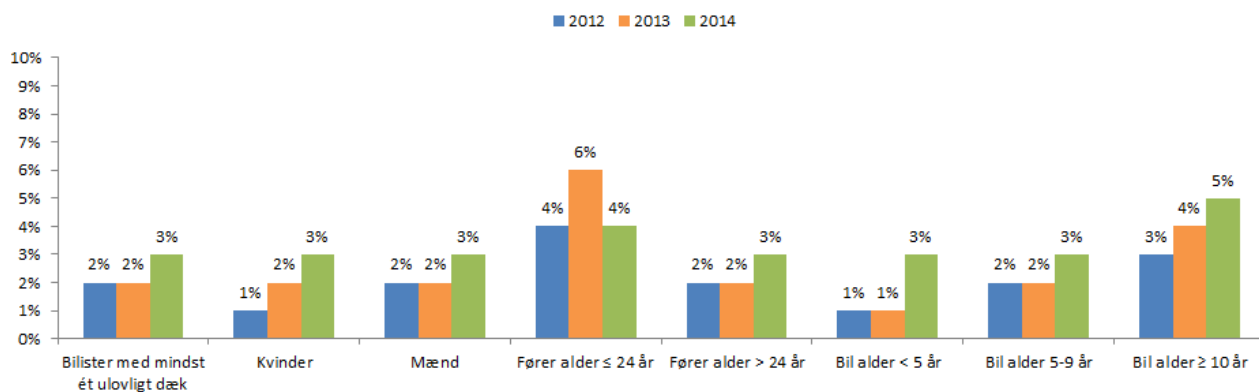
Varebiler:

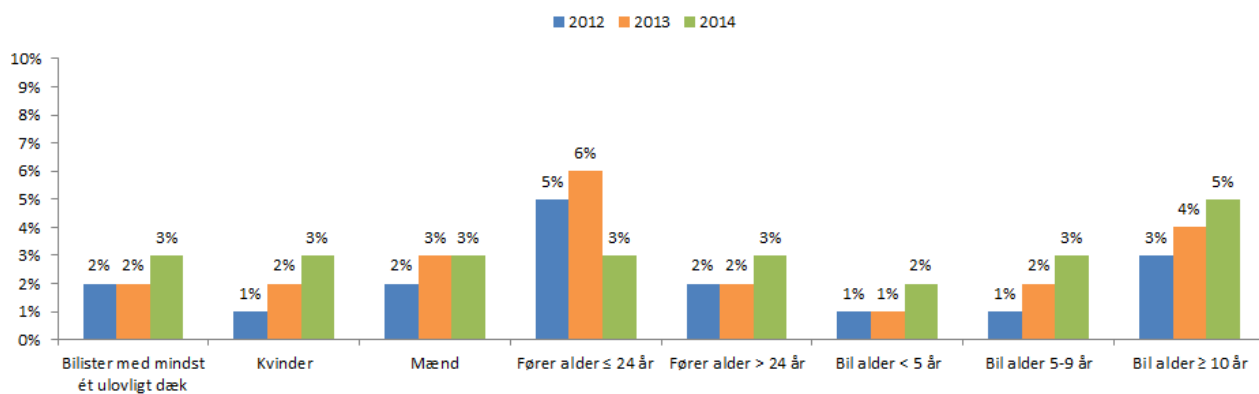
Ulovlig mønsterdybde

Andelen af bilister som kørte med mindst ét dæk med ulovlig mønsterdybde (<1,6 mm) var 3 procent. Omsættes dette tal til landsplan, svarer det til 81.000 biler⁷ med ulovlige dæk.

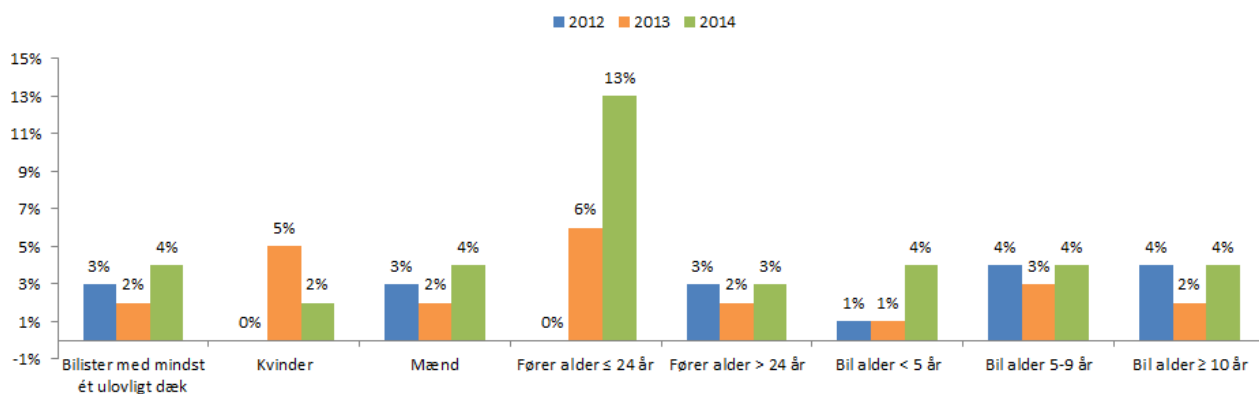
Samlet resultat:

Personbiler:

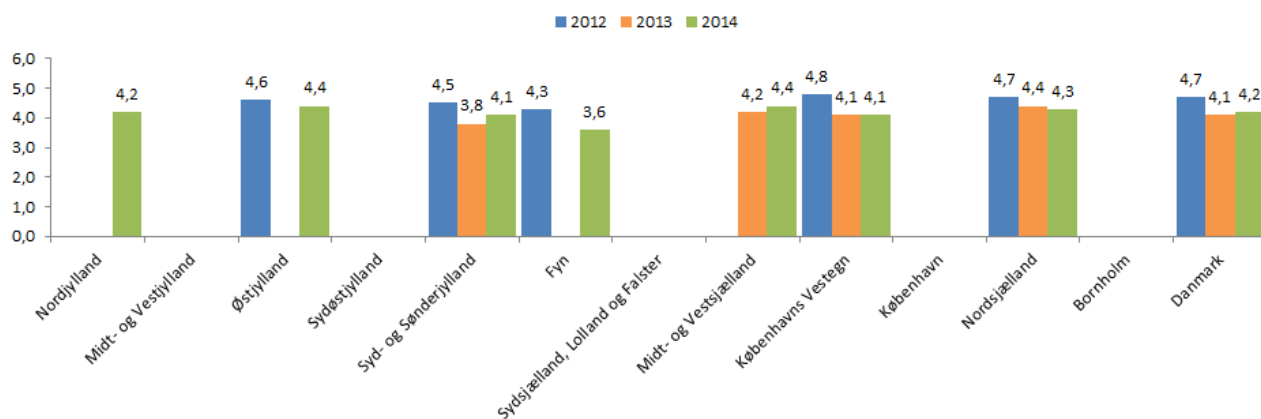
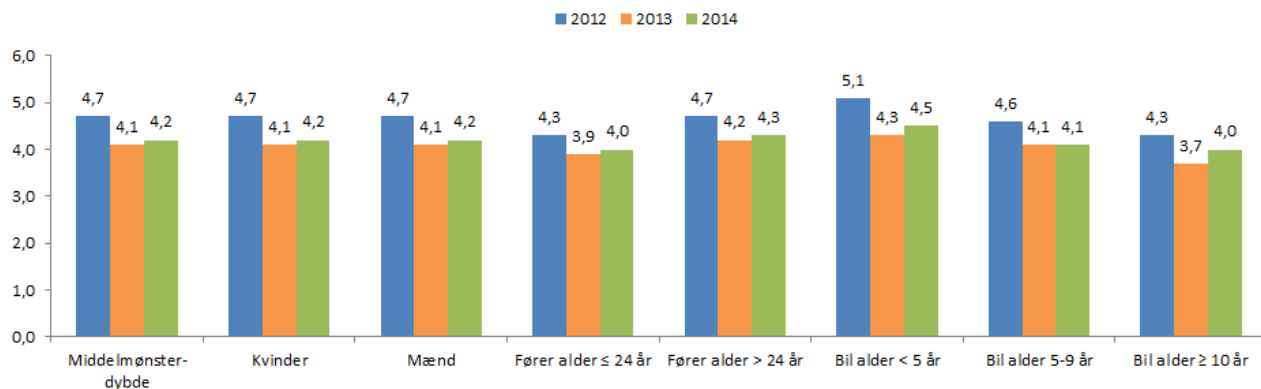
Varebiler:

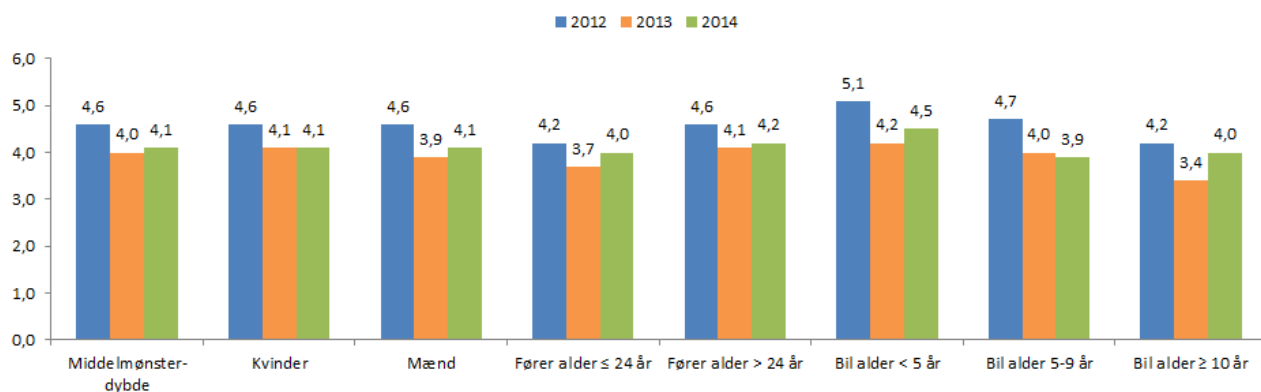
Middelmønsterdybde på det mest slidte dæk

Middelmønsterdybde på det mest slidte dæk er 4,2 mm.

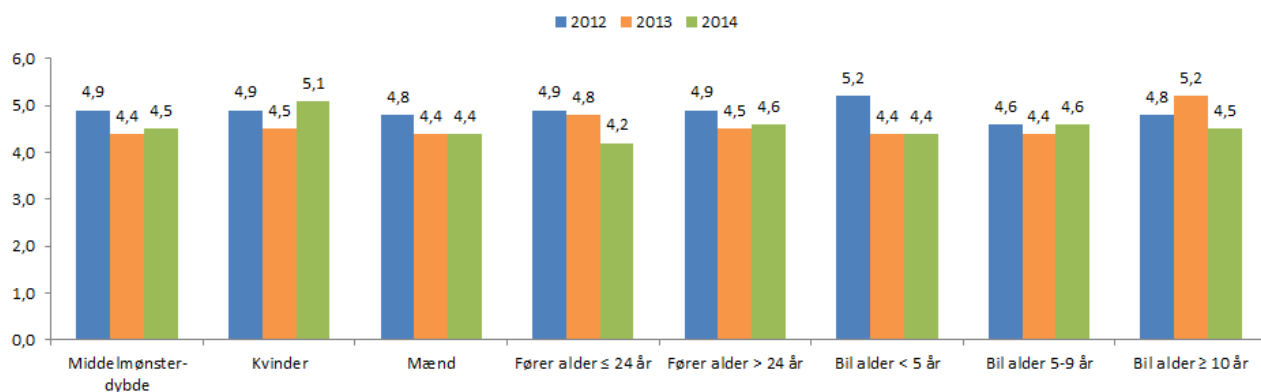
Samlet resultat:

Personbiler:

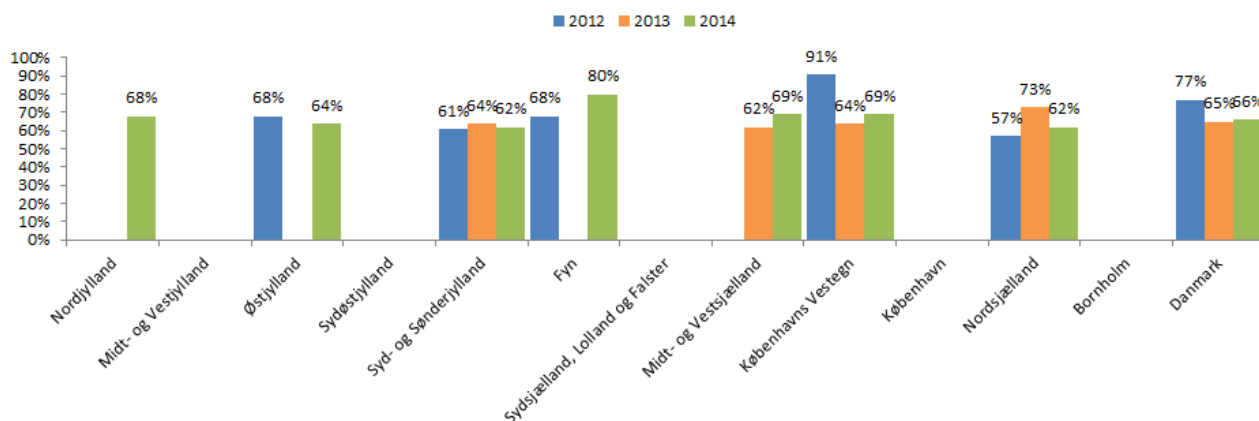
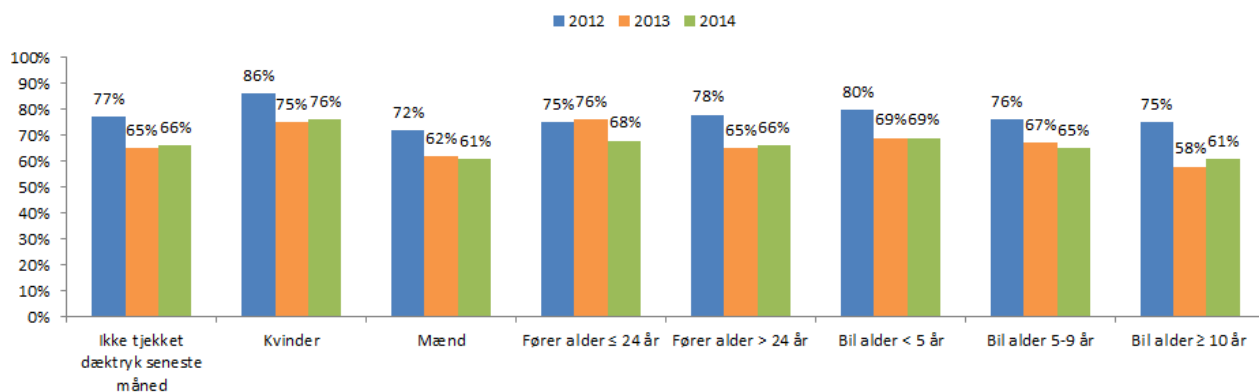
Varebiler:

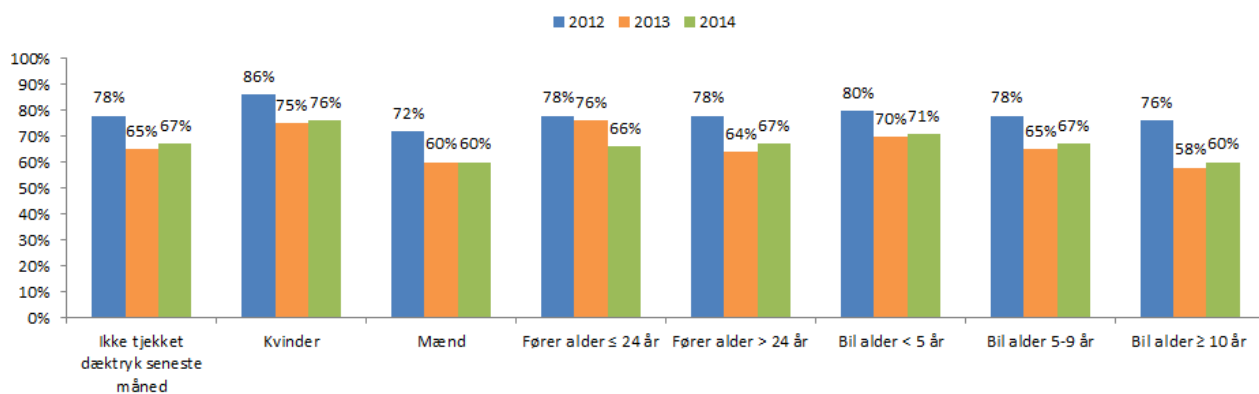
Kontrol af lufttryk

66 procent af de adspurgte bilister havde ikke kontrolleret lufttrykket i dækkene indenfor den seneste måned eller vidste ikke hvornår det sidst var gjort.

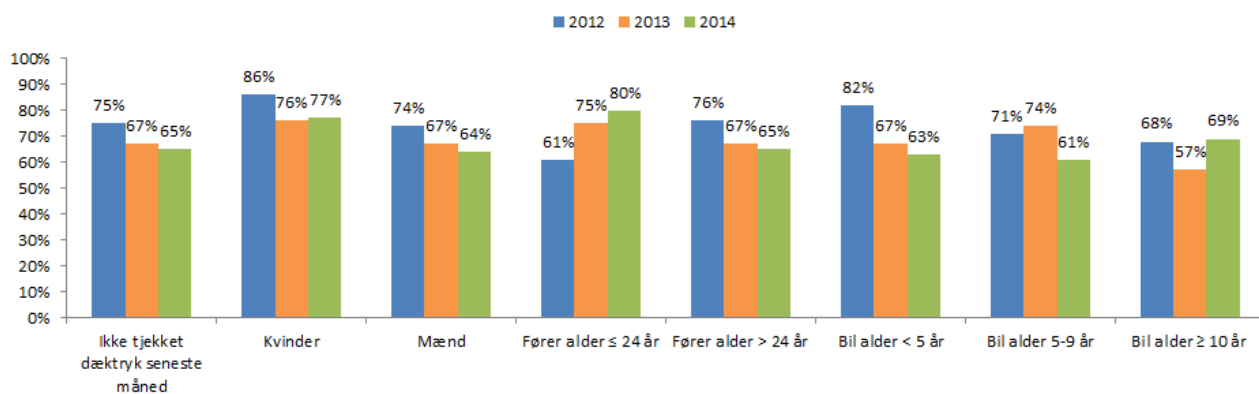
Samlet resultat:

Personbiler:

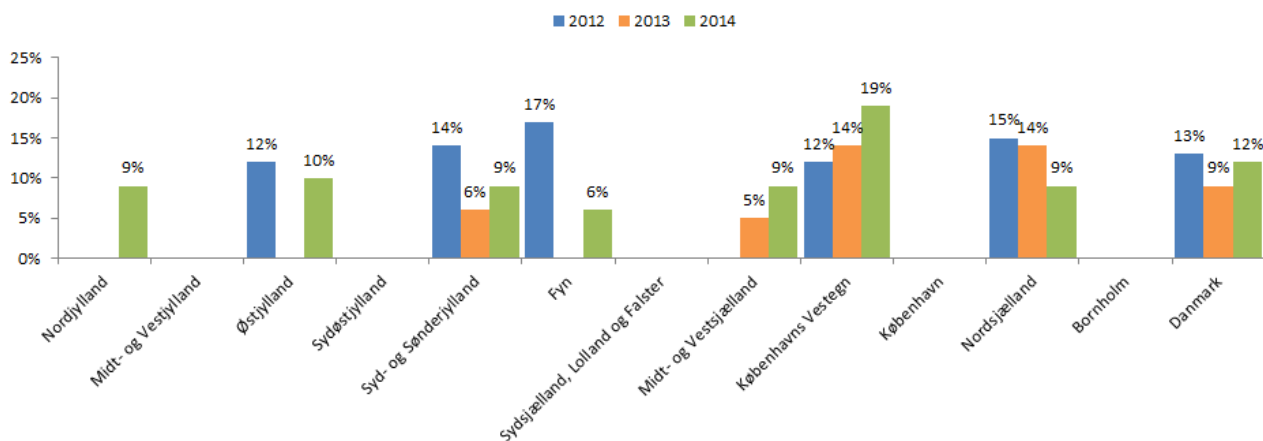
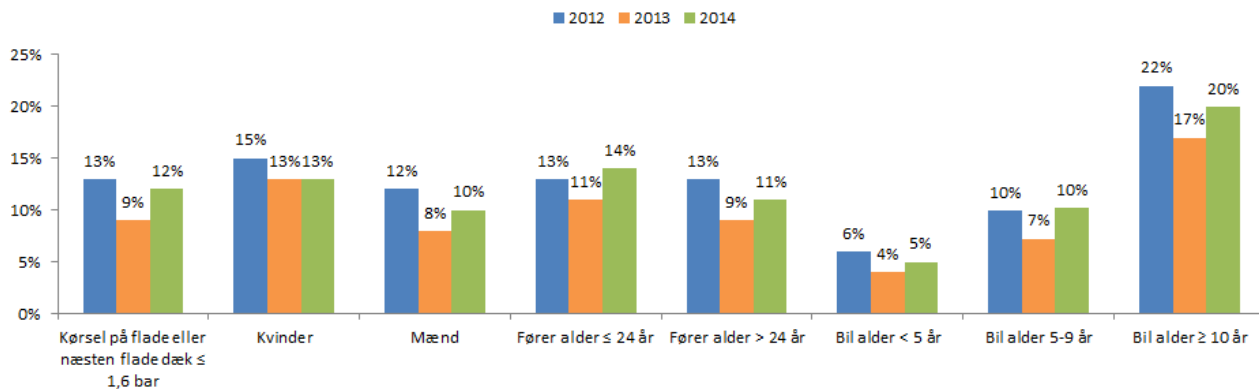
Varebiler:

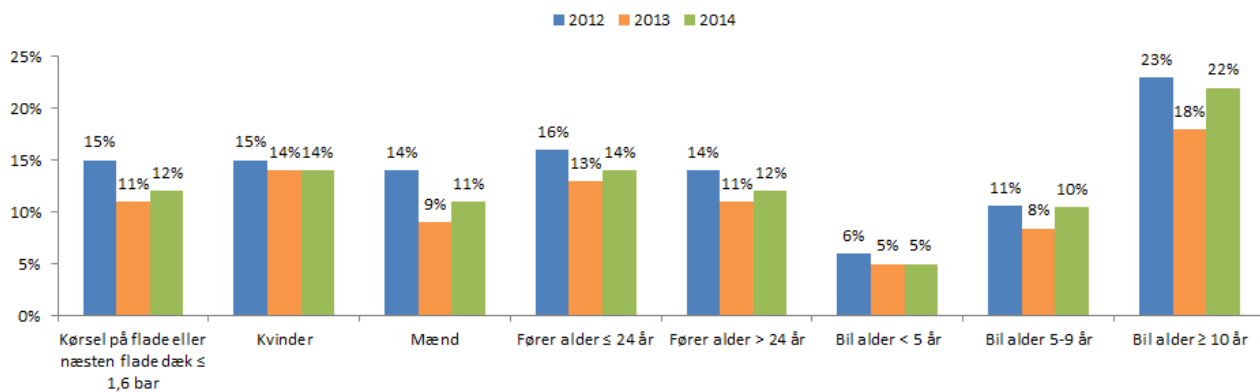
Flade eller næsten flade dæk

Hver ottende bil havde mindst ét dæk med så lavt lufttryk, at det må betragtes som en punktering eller delvis punktering (1,6 bar eller mindre).

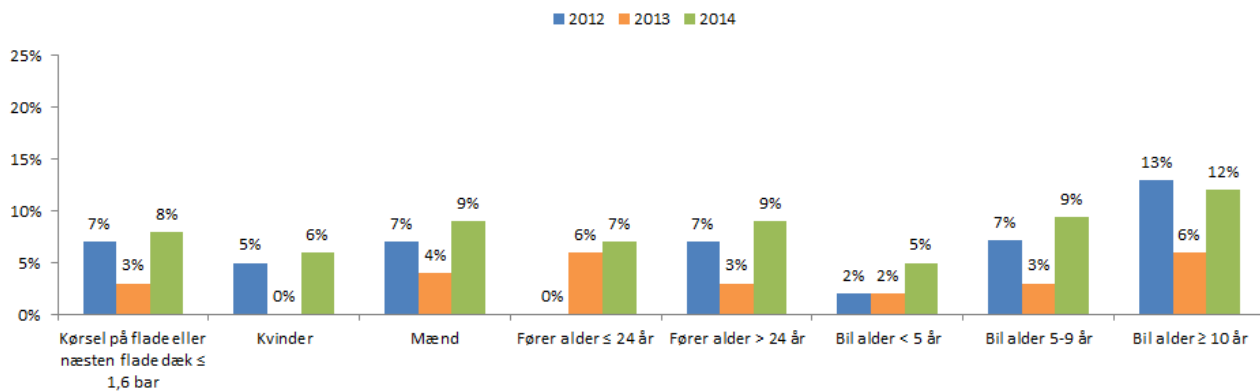
Samlet resultat:

Personbiler:

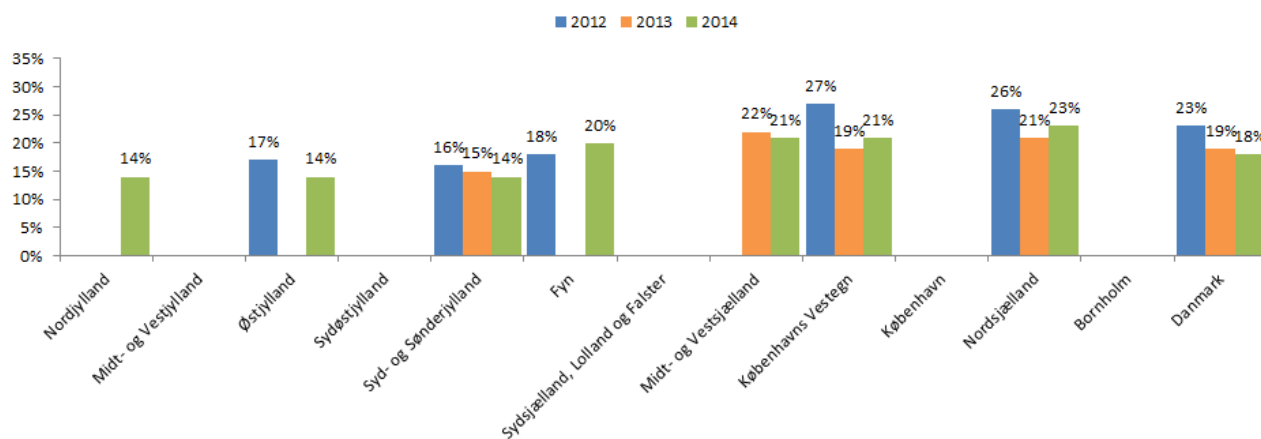
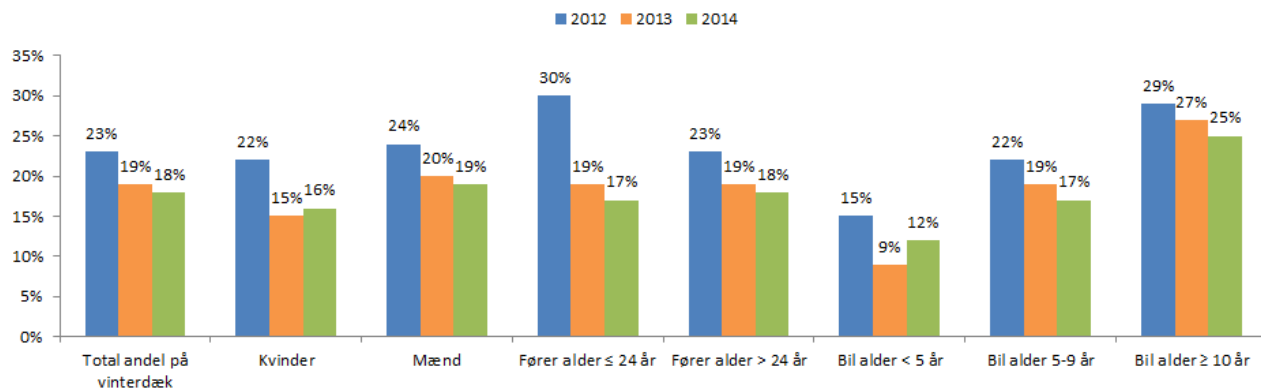
Varebiler:

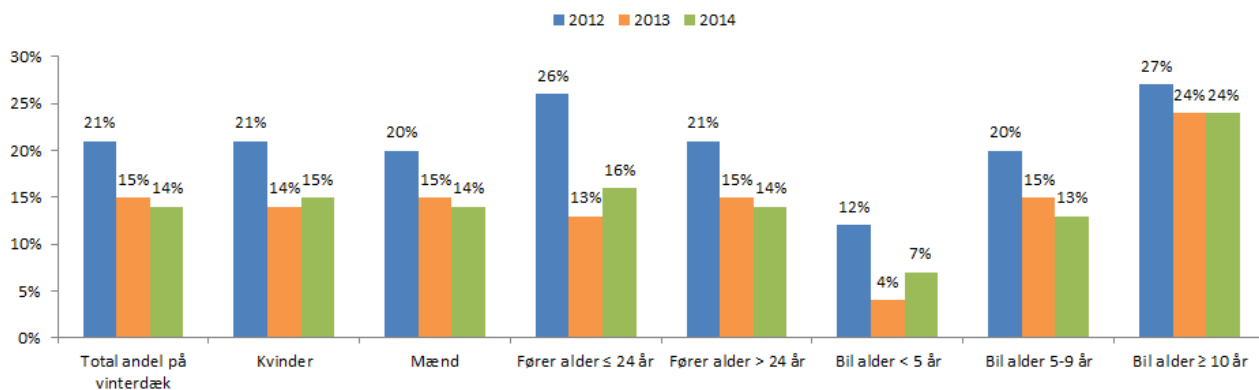
Vinterdæk i lun årstid

Andelen af bilister som kørte med vinterdæk i september måned var 18 procent.

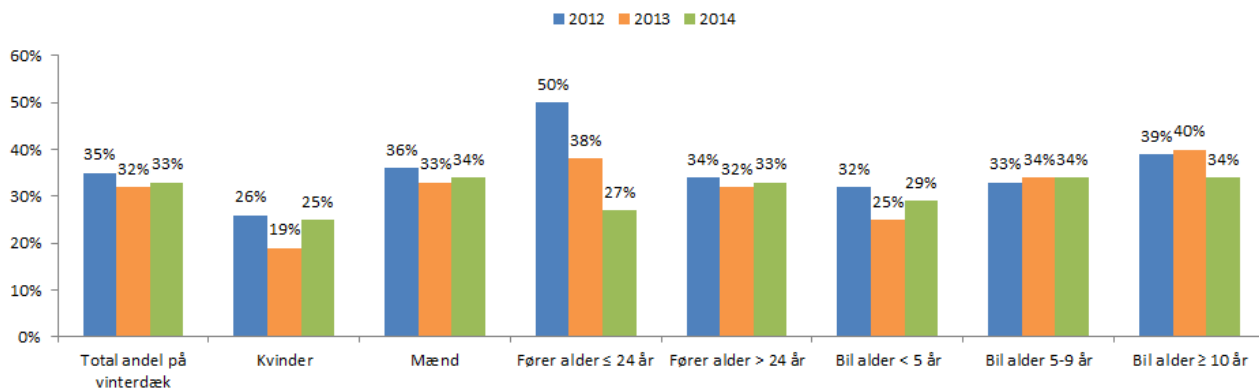
Samlet resultat:

Personbiler:

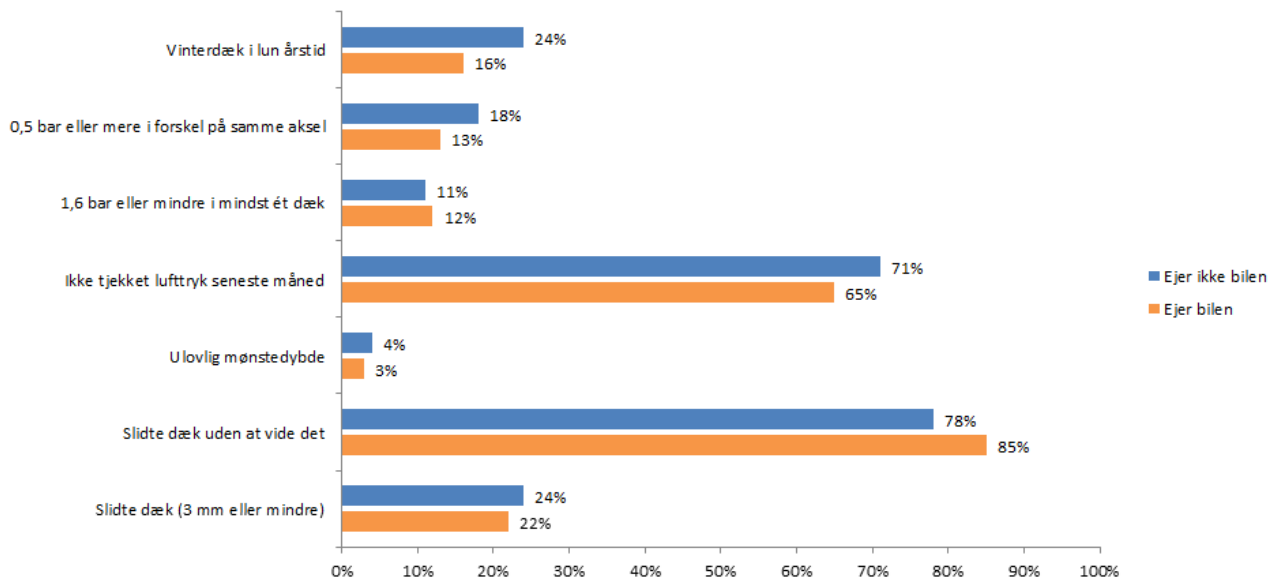

Varebiler:

Forskelle hvis føreren ejer bilen eller ej

På mange områder har førere som ikke selv ejer bilen dårligere styr på dækkene.

www.daekrazzia.dk

Kilder:

- ¹ Autonrengasliitto ry (Dæk Specialisterne i Finland).
- ² Dødsulykker 2011 årsrapport, rapport 427-2012 udgivet af Vejdirektoratet.
- ³ Goodyear Tires.
- ⁴ Michelin Nordic.
- ⁵ Continental Tyres.
- ⁶ www.dackrazzia.se og www.autonrengasliitto.fi.
- ⁷ De Danske Bilimportører. Bestand af personbiler, campere og varebiler pr. august 2014 er 2.721.886.

Vinterdæk defineres i denne rapport som dæk med "M+S" markering.

Rådet for Større Dæksikkerhed takker alle deltagende og involverede parter som var med til at gøre Dækrazzia kampagnen mulig.

Gengivelse af denne rapportes resultater samt fotos er tilladt med kildeangivelse. Fotos fra Dækrazzia kan findes på presse.daekrazzia.dk.

For mere information kontakt:

Rådet for Større Dæksikkerhed
Skagensgade 1
2630 Taastrup

Telefon: 39 63 97 79
E-mail: info@daekrazzia.dk